

FÖRSAMLINGS- INSTRUKTION

Stora Lundby-Östad pastorat

Pastoratet ingår i Mölndal/Partille kontrakt i Göteborgs stift

Kyrkofullmäktiges godkännande: 2021-05-19, § 82

Kyrkoherdens godkännande: 2021-04-28, Jannica Norén

Församlingsinstruktionen utfärdad av domkapitlet i Göteborgs stift: 2021-11-11, § 112

Innehåll

Omvärldsanalys	2
Pastoralt program för församlingens grundläggande uppgift	5
Mission	6
Gudstjänst	7
Undervisning	8
Diakoni	9
Tre prioriterade områden	10
Ansvarsfördelning mellan församlingar och pastorat	11

Omvärldsanalys

Stora Lundby och Östad församlingar bildar tillsammans Stora Lundby-Östad pastorat. Här ges en översiktlig beskrivning av den tid och det sammanhang som Svenska kyrkan i Stora Lundby-Östad befinner sig i och verkar i.

Globalt

Det som sker i världen påverkar även Sverige och våra församlingar. Det finns många goda krafter som verkar för en bättre värld samtidigt som krig, flyktingströmmar, skeva maktstrukturer och klimatpåverkan sker. Under 2020 har världen påverkats starkt av pandemin covid-19. I en globaliserad värld möter församlingarna nya utmaningar och möjligheter. Ett exempel är digitaliseringen, som tagit ett stort kliv framåt. Den bidrar till att nya mötesplatser skapas, att information görs mer tillgänglig och att relationer och kontaktnät utvidgas. Samtidigt är det viktigt att inse att det finns ett digitalt utanförskap i vårt samhälle, alla har inte möjlighet att ta del av den digitala världen.

Nationellt sammanhang

Unga människors tro och tillhörighet är under förändring. Andelen utträden i Svenska kyrkan är dubbelt så hög bland unga vuxna (födda på 90-talet) än bland äldre vuxna. Det handlar inte bara om ekonomi, utan också på bristen på gudstro och kyrkans relevans för den enskilde personen. Medlemssiffrorna sjunker i hela landet, liksom antalet döpta och konfirmerade.

Drygt 40 % av medlemmarna i Svenska kyrkan är osäkra på vad de ska tro på och är inte säkra på varför de är medlemmar i Svenska kyrkan. De har en svag eller ingen relation till sin församling och få av dem har besökt en gudstjänst senaste året.

Drygt 20 % av medlemmarna säger sig inte ha en tro men är medlemmar av andra orsaker, som att de anser att Svenska kyrkan gör bra saker för andra i samhället. Det här är en grupp som minskar, eftersom många går ur kyrkan.

Lokalt

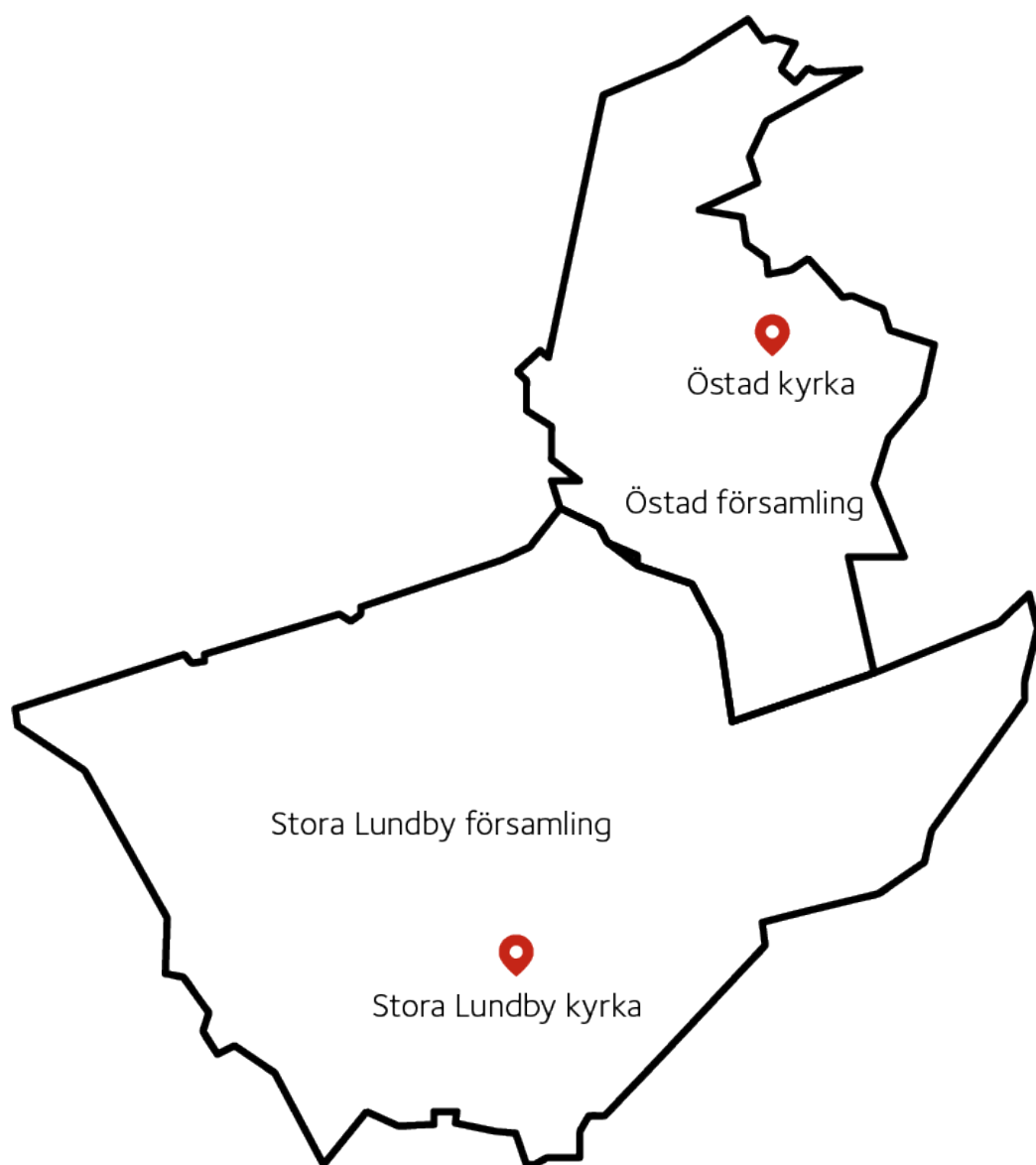
Både Stora Lundby och Östad församlingar utgörs av utpräglade villasamhällen med ett ökande inslag av lägenhetsboenden i de centrala delarna av Gråbo och Sjövik. Just nu är framför allt Gråbo med omnejd föremål för en omfattande nybyggnation av såväl villor som hyreshus och därmed stor inflyttning av framför allt unga familjer. Då orten begåvats med nya äldreboenden och fler 55+boenden finns det också möjlighet för äldre att bo kvar. Invånarantalet förväntas öka i pastoratet de kommande åren.

Samhällena präglas av närheten till Göteborg och Alingsås med mycket utpendling på dagarna för jobb och studier. Gråbo har tre grundskolor F-9 och Östad en F-5skola. Det finns många förskolor inom pastoratet, och det har varit köer till barnomsorg de senaste åren. I Gråbo finns vårdcentral och inom båda församlingarnas områden finns bibliotek och många ideella föreningar.

Sjövik är det samhälle i Lerums kommun som tagit emot flest nysvenskar sedan 2015, trots att det är ett av de minsta samhällena. Här har invånarna jobbat mycket med integration. De boende framhåller i allmänhet att man upplever det positivt att bo här, det gäller både Gråbo och Sjövik.

I pastoratet bor ca 10 000 personer varav 56 % är medlemmar i Svenska kyrkan. Andelen tillhöriga är lika stor i båda församlingarna och åldersfördelningen av medlemmarna är också lika. Till skillnad från riksgenomsnittet är gruppen 90-talister inte någon ovanligt stor grupp. Anledningen är att det är en åldersgrupp som flyttar från kommunen för studier och jobb. Åldersfördelningen på medlemmarna visar att 33 % av alla medlemmar är under 30 år. 27 % av befolkningen i Lerums kommun som helhet är ensamstående utan barn, ensamhushåll.

Befolkningen i pastoratet ökar för varje år medan andelen medlemmar sjunker. I pastoratet som helhet ligger siffrorna för kyrkliga vigslar och begravningar under riksgenomsnittet och för Stora Lundby församling är även andelen dop och konfirmationer lägre än snitt.

Barnkonsekvensanalys

Utgångspunkt

Låt barnen komma till mig och hindra dem inte:

Guds rike tillhör sådana som de.

(Mark 10:14)

Vi har som kyrka ett särskilt ansvar för barnen. I utarbetandet av denna församlingsinstruktion har vi därför vinnlagt oss om att se till barnens bidrag, behov och framtid. Vi vill att alla barn i vår församling ska tänkas in i planeringen av verksamheten

Inriktningsmål

- Att barnen ska få samma förutsättningar som alla andra
- Att barnens särskilda behov av trygghet, kontinuitet och närhet tillgodoses
- Att gudstjänster och verksamhet inkluderar barnen i såväl planering som genomförande så långt det är möjligt
- Att utsatta barn och familjer får stöd i församlingens diakonala satsning
- Att församlingens resurser används långsiktigt och uthålligt såväl när det gäller miljö och hållbarhet som ekonomi för nästkommande generationer

Pastoralt program för församlingens grundläggande uppgift

”Som Fadern har sänt mig, sänder jag er.” (Joh 20:21)

Jesus är sänd till världen och kyrkan är sänd av Jesus för att världen skall få liv.

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning, samt utöva diakoni och mission. Mission handlar om sändningen, att kyrkan är sänd och kallad att vara Kristi kropp i världen. Därför har vi i vår församlingsinstruktion valt att börja med missionsuppdraget och sändningen. Varje avdelning inleds med ett bibelord. Vi tror att Bibeln är Guds ord, nedtecknad av människor inspirerade av den helige Ande.

Mission

Utgångspunkt

Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom. (Joh 3:16–17)

Grunden för mission är att Gud genom sin kärlek sände sin son, Jesus Kristus, som dog för våra synders skull för att var och en ska få möjlighet att komma tillbaka till Honom. Mission uttrycker Guds önskan att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen genom dopet och tron. Missionsuppdraget utgår från Jesus själv som ger kyrkan uppdraget att göra alla folk till Hans lärjungar.

Målet med mission är att göra Jesus känd, trodd, lydd och älskad lokalt och globalt. För att förverkliga detta uppdrag behöver församlingen dela Guds längtan att människor skall lära känna Jesus samt utrustas för uppgiften. Denna längtan bör genomsyra hela församlingens liv. Mission kan vara att vittna och bekänna med sin mun, men också med sitt liv. Därför är det församlingens uppgift att bli mer lik Jesus och att leva i sitt dop.

Församlingens arbete syftar också till att ge människor möjlighet att utvecklas och att mogna i tro och liv i gemenskap med andra. Genom människors delaktighet skapas liv, inspiration och utveckling i församlingen. I grund och botten handlar det om att rusta människor i deras lärjungaskap.

Inriktningsmål

- Att medvetandegöra för människor Guds kärlek till skapelsen och möjligheten till frälsning genom Jesus Kristus, samt uppmuntra till ansvarstagande handlingar
- Att be för människor som inte känner Jesus, särskilt i gudstjänsterna
- Att erbjuda dop och dopundervisning
- Att inbjuda till kyrkans liv och verksamhet för att därigenom möjliggöra för människor att komma i kontakt med och lära känna Jesus
- Att rusta församlingen till en missionerande längtan och hållning i sitt vardagliga sammanhang
- Att använda olika typer av medier i missionerande syfte; församlingens hemsida, informationsbladet, dags- och lokaltidningar
- Att samarbeta ekumeniskt och med olika missionsorganisationer i olika typer av satsningar
- Att se omvärldens nöd och vara Kristi kropp i världen.
- Att de anställda är inspiratörer och handledare för att möjliggöra aktivt ansvarstagande hos ideella medarbetare
- Att församlingen har en organisation som stöder rekrytering, mottagande, utbildning och uppmuntran av den ideella medarbetaren

Gudstjänst

Utgångspunkt

”Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytande och bönerna”. (Apg 2:42)

I Gudstjänsten får vi hämta kraft, ta emot Guds nåd och växa i vår tro. Gudstjänst är något som pågår hela tiden men på söndagar sker en förtätning då församlingen framträder som liturgisk gemenskap. I gudstjänsten möter vi Gud genom ord och sakrament, genom bön och sång. I ett beroende av Guds Ande har var och en något att bidra med så att församlingen växer och mognar och så att Gud blir älskad och ärad.

Förbönen har en central och viktig plats i gudstjänsten. Bönen är hjärtats samtal med Gud och börens kraft är stor. Bön är både ett enskilt och ett gemensamt ansvar och därför av största vikt för församlingen att leva i.

Kyrkan och församlingen är en lovsjungande gemenskap. Sången och musiken stärker gemenskapen och glädjen i gudstjänsten. Sången och musiken har som sitt främsta mål att ära Gud och bygga upp församlingen i tro, hopp och kärlek.

Inriktningsmål

- Att huvudgudstjänster firas enligt igenkännbara ordningar så att de engagerar och berör, är tillgängliga för ovana gudstjänstfirare och fördjupar Jesu efterföljare i tro, hopp och kärlek
- Att anställda, förtroendevalda och ideella regelbundet för övergripande samtal om församlingens gudstjänstliv
- Att fördela gudstjänstens olika uppgifter på flera personer samt uppmuntra människor att använda sina gåvor i gudstjänsten
- Att skapa utrymme för barn i våra gudstjänster
- Att fira gudstjänst och värna om det ekumeniska samarbetet med Pingst- och Ekumeniakyrkan i Stora Lundby och Östad
- Att ta vara på de möjligheter som Klaradals kloster ger till ett fördjupat enskilt och gemensamt gudstjänstliv
- Att verka för fördjupad gemenskap mellan våra båda församlingar
- Att bön och förbön är en naturlig del i gudstjänsten och allt vi företar oss som församling
- Att sång och musik uppmuntras i våra olika verksamheter och har en central plats i gudstjänsten

Undervisning

Utgångspunkt

*”Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden.
Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns,
Sonens och den Heliga andens namn och lär dem att hålla alla de
bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.”
(Matt. 28:18-20)*

Församlingens undervisning har sin grund i Jesu dopbefallning. All undervisning kan betraktas som dopuppföljning eller undervisning i väntan på dop.

Syftet med undervisningen är att barn, ungdomar och vuxna skall finna sin tro eller växa i sin tro, genom att man får kunskap om kyrkans tro, liv och lära och genom att man får höra budskapet om Jesus Kristus förkunnas. Det är därför viktigt att det finns ett medvetet pedagogiskt tänkande i församlingarna.

Inriktningsmål

- Att erbjuda undervisning riktad till barn och deras familjer
- Att samarbeta och utveckla arbetet med förskolor och skolor
- Att på olika sätt förmedla bibelns berättelser till alla åldrar
- Att erbjuda ungdomar en trygg mötesplats där de kan få undervisning på sina villkor.
- Att för vuxna anordna undervisning i kristen tro som möter människors olika behov utifrån deras förutsättningar
- Att särskilt rikta undervisning som rustar ideella medarbetare och förtroendevalda för att församlingen skall kunna fullfölja sitt uppdrag.
- För församlingens dop- och konfirmandarbete hänvisas till dop- och konfirmationspastoral

Diakoni

Utgångspunkt

“Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig. Sannerligen, vad helst ni gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.” (Matt 25: 35-36, 40)

Kyrkans diakoni vilar i Guds diakoni. Gud har älskat oss först och detta visade Han i sändningen av Kristus. Kallelsen omfattar oss alla och innebär att vi i Kristi efterföljd låter kärleken flöda vidare i en villkorslös omsorg om våra medmänniskor. Diakonen har ett särskilt uppdrag i att se behoven, uppmuntra, upprätta, inspirera och frigöra människor till tjänst.

Diakonin utgår från Guds ord där vi möter Kristus, liksom vi gör i gudstjänstens liv och liturgi. I gudstjänsten får vi bära ut Kristus i världen samtidigt som vi i bön lyfter upp världen inför Kristus, en process där ord och handling är i ständig rörelse.

Inriktningsmål

- Att i olika sammanhang öka förståelsen för vad diakoni är och att uppmuntra och rusta människor till delaktighet i och ansvar för den diakonala verksamheten
- Att ett diakonalt perspektiv finns i all vår verksamhet
- Att diakonin ska möta människors behov i alla åldrar och i alla livets skeenden
- Att diakonin värnar om samarbetet mellan församlingen och andra aktörer i samhället
- Att diakonin förankras och synliggörs i gudstjänsten
- För församlingens diakoni hänvisas till diakonipastoral

Tre prioriterade områden

Rusta församlingen

Gudstjänsten är viktig i arbetet med att rusta församlingen. Där får vi hämta kraft och fördjupas i vår tro, men vi vill också lyfta fram *undervisning, själavård och gemenskap* i arbetet med att rusta församlingen.

Målet med undervisningen är att församlingen skall fördjupas i sin tro, men också att nya människor skall upptäcka den kristna tron. Själavård och bikt handlar om att få syn på sin egen vandring med Gud. Målet med själavården är att stärka och hjälpa människor i deras andliga sökande och vara en väg till inre mognad och fördjupning. Mötesplatser och grupper för alla åldrar är viktigt för att skapa gemenskap där evangeliet kan leva, växa och spridas.

Utåtriktat arbete

Pastoratet ska aktivt söka sig ut till människor. Kyrkans verksamhet utgår från missionsbefallningen, att gå ut och möta människor för att berätta det glada budskapet, evangelium. I tider då andelen medlemmar bland befolkningen i pastoratet minskar blir det ännu viktigare. Svenska kyrkan i Stora Lundby och Östad måste bli synlig och begriplig och nå ut till människor där de finns i sin vardag. De målgrupper vi särskilt vill nå är nyinflyttade och småbarnsfamiljer för att berätta om vår verksamhet och vad vi står för.

Uppmuntran till ideellt engagemang

Vi behöver varandra i församlingen, med de gåvor och tjänster som Gud lagt ner i oss. Alla kan uttrycka Guds kärlek och det finns många olika sätt att göra det på.

Genom det ideella engagemanget erbjuds en meningsfull uppgift och ett socialt sammanhang som kan komma att betyda mycket. Genom det ideella engagemanget har vi möjlighet att växa i vår tro och ta nya steg, och tillsammans, i olika åldrar, ta ansvar för församlingens utveckling och fortlevande. Vi vill bygga en församling där det är lätt att komma i funktion, där det finns ledning, stöd och uppmuntran då man går in i olika uppgifter, och där man känner att man är med och bygger upp församlingen.

Ansvarsfördelning mellan församlingar och pastorat

Kyrkorådet är pastoratets styrelse och verkställande organ under kyrkofullmäktige. Församlingsråden ska fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen och i församlingsinstruktionen samt de övriga uppgifter som kyrkorådet beslutar. Kyrkorådet ska i frågor som särskilt angår församlingarna bereda berört församlingsråd möjlighet att yttra sig i ärendet.

I varje församling firas som regel huvudgudstjänst varje söndag. Det är ett medvetet beslut att varje församling formar sin verklighet utifrån ett regelbundet och söndagligt gudstjänstliv.

Domkapitlets regler

1. Minsta antalet huvudgudstjänster med nattvard under ett år

Domkapitlet får besluta om det minsta antal huvudgudstjänster med nattvard som ska firas i varje församling under ett kyrkoår (KO 17:5).

Domkapitlet har beslutat att huvudgudstjänst med nattvard firas 40 gånger per kyrkoår i Stora Lundby församling och 30 gånger per kyrkoår i Östad församling.

2. Huvudgudstjänster i församlingar i pastorat

För församlingar i pastorat gäller enligt KO 17:3 att en huvudgudstjänst ska firas i pastoratet varje söndag och helgdag. Domkapitlets bedömning är att normalt bör en huvudgudstjänst firas varje söndag och helgdag i varje församling i pastoratet.

Domkapitlet har beslutat att en huvudgudstjänst firas varje söndag och helgdag i varje församling i pastoratet. Sammanlysning kan ske vid kyrkliga helgdagar när flera gudstjänstdagar följer på varandra.

3. Ekumeniska huvudgudstjänster

Domkapitlet ska ge tillstånd för firande av huvudgudstjänst tillsammans med församlingar i annat kristet trossamfund. Bestämmelse för detta finns i KO 17:7.

Domkapitlet har beslutat att ekumenisk huvudgudstjänst får firas 2 gånger per år i Stora Lundby församling. De samfund som förutom Svenska kyrkan deltar är Pingst- och Eumeniakyrkan.

Domkapitlet har beslutat att ekumenisk huvudgudstjänst får firas 10 gånger per år i Östad församling. De samfund som förutom Svenska kyrkan deltar är: Eumeniakyrkan.

4. Kompetensnivå på kyrkomusikertjänsten

Domkapitlet får besluta om den obligatoriska kyrkomusikern i varje pastorat/församling ska vara kantor, organist eller försteorganist (KO 34:2).

I församlingen/pastoratet finns för närvarande följande kyrkomusikerbefattningar: 1 organist och 1 kantor. Domkapitlet har beslutat att minst en av pastoratets kyrkomusiker skall vara organist.

5. Konfirmandundervisning

Domkapitlet får utfärda bestämmelser för den dopundervisning som ska föregå konfirmandgudstjänst (KO 22:5).

Domkapitlet har beslutat att pastoratets församlingar ska följa Svenska kyrkans konfirmandriktlinjer.

6. Prästtjänster

KO föreskriver att i FIN ska redovisas hur befattningar som präst i pastorat i huvudsak disponeras. Antalet prästtjänster per församling i pastorat anges. Prästtjänster som är inrättade för övergripande ansvar i pastoratet anges också.

Stiftsstyrelsen har beslutat att minst 2 komministerbefattningar skall finnas i pastoratet. Pastoratets prästtjänster är disponerade på församlingarna enligt följande: 1 församlingsherde i Stora Lundby och 1 församlingsherde i Östad, men samtliga präster tjänstgör i båda församlingarna. Församlingsherden i Östad har övergripande ansvar för konfirmandarbetet i pastoratet.

7. Övriga tjänster

I pastoratet finns 2 diakonbefattningar.

9. Kyrkor i pastoratet

Kyrkor, kapell och gudstjänstlokaler:

Stora Lundby församling: Stora Lundby kyrka, Stora Lundby församlingshem och Stora Lundby gravkapell

Östad församling: Östad kyrka och Östad församlingshem

10. Kyrkornas nyttjande

När det finns flera kyrkor i en församling ska redovisas hur dessa i huvudsak används (Ny bestämmelse 2018, KO 57:5). Domkapitlet önskar uppgift om antalet gudstjänster per vecka i genomsnitt.

1. Stora Lundby församling:

- a. Stora Lundby kyrka nyttjas 1,5 gång per vecka.
Typ av gudstjänst: Högmässa/Mässa/Gudstjänst och kyrkliga handlingar.
- b. Stora Lundby kapell nyttjas mycket sällan.
Typ av gudstjänst: Begravning

2. Östad församling:

- a. Östad kyrka nyttjas 1,5 gång per vecka.
Typer av gudstjänst: Högmässa/Mässa/Gudstjänst och kyrkliga handlingar.

11. Den språkliga mångfalden

Vi har ingen verksamhet på teckenspråk, minoritetsspråk eller andra språk. Vid behov av tolk som vi inte kan lösa med befintlig personal vänder vi oss till tolkcentralen i Göteborg.

Vårt mål är att det skall finnas biblar på olika språk tillgängliga och att information om vår verksamhet finns att tillgå på engelska och eventuellt ytterligare språk.